

PRIROČNIK ZA PRIJAVLJANJE SOVRAŽNEGA GOVORA NA DRUŽBENIH OMREŽJIH

Druga izdaja - november 2018

Iztok Šori in Andrej Motl

S sofinanciranjem Evropske unije
Instrument za povezovanje Evrope

- 4 ZNAČILNOSTI SOVRAŽNEGA GOVORA
- 5 ZAKAJ SE MORAMO ZOPERSTAVITI SOVRAŽNEMU GOVORU?
- 6 PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA DRUŽBENIH OMREŽJIH
- 7 PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA FACEBOOKU
- 10 PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA TWITTERJU
- 13 PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA YOUTUBU
- 15 PRIJAVA NEZAKONITEGA SOVRAŽNEGA GOVORA NA INTERNETU
- 16 PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NOVINARSKIM ČASTNIM RAZSODIŠČEM
- 17 MODERIRANJE IN UREDNIKOVANJE SPLETNIH MEST
- 19 Z ARGUMENTI PROTI SOVRAŽNEMU GOVORU

ZNAČILNOSTI SOVRAŽNEGA GOVORA

Med »nami« in »drugimi« (geji, lezbijkami, muslimani, Judi, begunci ...) so nepremostljive razlike.

#miinoni

»Drugi« so vsi enaki: teroristi, kradejo, neumni, sami krivi za svojo revščino ...

#stereotipi

»Drugi« so masa (valovi, paraziti, kuga ...) in ne ljudje.

#razčlovečenje

»Drugi« imajo in zahtevajo več pravic, kot jih imamo »mi« in so povezani z elitami.

#kajpami

»Drugi« so krivi za najrazličnejše širše družbene probleme, kot so revščina, kriminal, pomanjkanje delovnih mest.

#grešnikozel

»Druge« je treba kaznovati, pregnati, dati na vlak, zdraviti, asimilirati, pobiti, poslati tja, kamor spadajo, javno linčati ...

#cilji

»Drugi« so grožnja našim otrokom in ženskam ter obstoju naše družbe in civilizacije.

#čustva

ZAKAJ SE MORAMO ZOPERSTAVITI SOVRAŽNEMU GOVORU?

Svoboda izražanja je temeljna človekova pravica in predpogoj za obstoj demokratične družbe. Kot vse pravice, tudi **svobode izražanja ni dopustno izrabljati** na škodo drugih in je zamejena s človekovim dostojanstvom in z načelom varovanja javnega reda in miru. Nekatere oblike izražanja so zato **zakonsko prepovedane** ali veljajo za **družbeno nesprejemljive**, na primer grožnje, žalitve, komunikacija z namenom preslepitve in sovražni govor.

[#svobodagovora](#) [#človekovodostojanstvo](#)

Sovražni govor prepoznamo kot **širjenje sovraštva, strahu in nestrpnosti** proti drugim ljudem na podlagi njihovih osebnih okoliščin, kot so narodnost, rasa, etnično poreklo, versko ali drugo prepričanje, spol, zdravstveno stanje, jezik, spolna usmerjenost, invalidnost, starost, gmotno stanje, izobrazba in družbeni položaj. **Najbolj skrajne oblike izražanja sovražnega govora so kaznive.**

[#sovražnigovor](#) [#rasizem](#) [#homofobija](#) [#seksizem](#) [#nacionalizem](#) [#antisemitizem](#) [#islamofobija](#)
[#sovraštvodobeguncev](#) [#etnocentrizem](#)

Sovražni govor je najpogosteje uperjen proti **manjšinskim in marginaliziranim družbenim skupinam**. Predstavljene so kot grožnja večinskemu prebivalstvu, kar služi kot opravičilo za to, da se pripadnike in pripadnice teh skupin **napada, ponižuje, razčlovečuje**, postavlja v **podrejen položaj** ali **poziva k nasilju** nad njimi.

[#nasilje](#) [#diskriminacija](#) [#begunci](#) [#muslimanke](#) [#geji](#) [#lezbijke](#) [#Romi](#)

Sovražni govor skuša vplivati na to, **kakšen položaj imajo v družbi posamezne skupine** in ima **neposreden vpliv na življenja žrtev**, na to, kako bodo živele, kako bodo z njimi ravnali drugi in nenazadnje, kako bodo razumele sebe.

[#namen](#)

Nekateri politični akterji in akterke, mediji, uporabnice in uporabniki interneta skušajo **sovraštvo izzvati s širjenjem prirejenih informacij** o posilstvih, kriminalu in spolnih zlorabah, ki naj bi jih zagrešili pripadniki manjšin.

[#mediji](#) [#internet](#) [#lažnenovice](#)

Sovražni govor problemov ne rešuje, ampak zaostruje. Spodbujanje nasilja je v zgodovini že mnogokrat pripeljalo vse do genocida. Zato, da bi lahko drug z drugim debatirali in živeli svobodno, brez strahu in enakovredno, se moramo **upreti širjenju sovražnega govora.**

[#odziv](#)

PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA DRUŽBENIH OMREŽJIH

Če ste naleteli na sovražni govor na družbenih omrežjih in ta krši pravila skupnosti, ga lahko prijavite in dosežete njegovo odstranitev.

Pravila

Družbena omrežja in platforme za objavljanje spletnih videoposnetkov v svojih pravilih **prepovedujejo širjenje sovraštv**a proti družbenim skupinam, posameznicam in posameznikom. **Prepovedujejo tudi grožnje in nadlegovanje** ter **omejujejo objavljanje vsebin**, ki niso primerne za mladoletne.

Facebook, Twitter, YouTube, Microsoft, Google+ Instagram in Snapchat so se s podpisom posebnega kodeksa zavezali, da bodo večino upravičenih prijav nezakonitega sovražnega govora **pregledali v roku 24 ur** in **onemogočili dostop do teh vsebin** ob upoštevanju lokalne in evropske zakonodaje. Pri preverjanju spoštovanja teh zavez sodeluje tudi **Spletno oko**.

Informacije o sovražnem govoru in postopkih prijavljanja na družbenih omrežjih:

<https://www.spletno-oko.si/druzbenomrezja>

Nasveti

1. Ob objavi je običajno ikona, ki ob kliku ponudi različne možnosti, med drugim tudi **prijavo neprimerne vsebine**. Zato, da bi ikono našli, je treba včasih napeti oči. Postopki prijave se pogosto spreminjajo, a **možnost vedno obstaja**.
2. Vse prijave so **obravnane zaupno**, zato oseba, ki ste jo prijavili, ne more izvedeti vaše identitete.
3. Neprimerno objavo lahko včasih prijavite tudi **posamezni skupini** na družbenem omrežju.
4. Če nameravate domnevno nezakonit sovražni govor **prijaviti organom pregona**, je smiselno, da pred prijavo družbenemu omrežju **napravite zaslonsko sliko**.

Če vam ne uspe

Če imate s prijavo težave ali ste sovražni govor že prijavili, vendar se družbeno omrežje na to ni odzvalo, lahko na to opozorite Spletno oko preko spletnega obrazca ali po elektronski pošti (info@spletno-oko.si). Za obravnavo vaše prijave potrebujemo natančen URL naslov sporne vsebine. Spletno oko ima pri osrednjih družbenih omrežjih status t.i. verodostojnega prijavitelja, kar nam omogoča dodatno preverjanje obravnave prijav.

Prijava sovražnega govora na družbenih omrežjih:

<https://www.spletno-oko.si/druzbenomrezja>

PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA FACEBOOKU

Pravila

Facebook **odstranjuje vsebino, ki neposredno napada ljudi** glede na njihovo raso, etnično pripadnost, nacionalnost, versko pripadnost, spolno usmerjenost, spolnost, spol ali spolno identiteto, težjo invalidnost ali bolezen. Ob tem **dovoljuje humor, satiro in podobne komentarje**, ki bi lahko v drugačnem kontekstu štel za sovražni govor (šale, stand-up komedija, skladbe itd.).

Facebookovi standardi skupnosti:

<https://www.facebook.com/communitystandards/>

https://www.facebook.com/communitystandards/objectionable_content/hate_speech/

Facebookova navodila za prijavljanje spornih vsebin:

<https://www.facebook.com/help/www/181495968648557?ref=u2u>

Nasveti

Na Facebooku se možnosti za prijavo sovražnega govora pogosto spreminjajo ter razlikujejo glede na vrsto vsebine, ki jo želimo prijaviti (sporočilo, profil, komentar, fotografija ..), napravo, s katero dostopamo do omrežja, operacijski sistem in številne druge dejavnike.

Da bo vaša prijava uspešna, vam svetujemo, da se držite nekaterih osnovnih smernic:

1. Možnost za prijavo sovražne vsebine se običajno skriva pod ikono oz. **več možnosti**.
2. V nekaterih primerih je treba najprej klikniti na možnost **skrij objavo**, preden se prikaže **možnost za prijavo objave**.
3. Če želite, da bo objava **dejansko odstranjena**, morate med možnostmi izbrati, **naj jo pregleda Facebook**. Facebook pogosto predlaga, da blokiramo uporabnika oz. uporabnico ali skrijemo objavo, kar pa lahko v vsakem primeru storimo tudi po oddaji prijave Facebooku.
4. Prijavite lahko celoten profil, vendar so **prijave posameznih objav** običajno uspešnejše.
5. Facebook največkrat uporablja termin **sovražni govor** (hate speech), vendar boste lahko našli tudi druga poimenovanja in kategorije, ki imajo soroden pomen, npr. »**zagovarja nasilje ali želi škodovati osebi ali živali**« (it advocates violence or harm to a person or animal) ali »**škoduje ali ponižuje na podlagi rase, spola, spolne usmerjenosti ali sposobnosti**« (it harms or humiliates based on race, sex, orientation or ability).
6. Kadar se vam zdi, da ni na voljo ustreznih možnosti, ki bi jih izbrali, vedno preverite, kaj se skriva pod povezavo **več možnosti**.

Facebook je med družbenimi omrežji najbolj odziven na prijave sovražnega govora in prijavitelje obvešča o tem, kako je bila njihova prijava rešena.

Prijava objave

NA VAŠI ČASOVNICI ("NEWS FEED") SE JE POJAVILA OBJAVA, KI VSEBUJE SOVRAŽNI GOVOR ...

1. Kliknite na ikono več ob objavi desno.
2. Kliknite **Pošlji povratno informacijo o tej objavi**.
3. Kliknite **Sovražni govor** in nato še **Pošlji**.
4. Kliknite **Report post** (Prijavi objavo).
5. Obkljukajte **I believe that this goes against Facebook's Community Standards** (Menim, da krši Facebookove standarde skupnosti).
6. Kliknite **Prijavi** (Report).

Prijava komentarjev

POD OBJAVO STE OPAZILI KOMENTAR, KI VSEBUJE SOVRAŽNI GOVOR ...

1. Kliknite ikono več ob komentarju desno ali pritisnite in **pridržite prst na komentarju**, ki ga želite prijaviti.
2. Pritisnite **Pošlji povratno informacijo ali prijavi ta komentar**.
3. Izberite **Sovražni govor** in pritisnite **Pošlji**.
4. Na seznamu izberite **Report comment** (Prijavi komentar).
5. Označite **I believe that this goes against Facebook's Community Standards** (Menim, da krši Facebookove standarde skupnosti).
6. Izberite **Prijavi** (Report).

Ker se postopki prijavljanja spreminjajo in so odvisni od vsebine, ki jo prijavljamo, nam lahko sistem postavi tudi nekatera druga vprašanja. Vpraša nas na primer lahko, na podlagi česa je komentar ali objava sovražna do skupine (rasa, religija, spolna usmerjenost ...). Smiselno sledimo navodilom in odgovarjamo na vprašanja glede na vsebino.

Facebook vtičnik za komentiranje

Več slovenskih spletnih medijev uporablja t.i. Facebook vtičnike, kar pomeni, da lahko na njihovih spletnih portalih komentirate s Facebook uporabniškim računom. Prijava sovražnega govora je zelo podobna opisanim postopkom (komentar morate včasih preleteti, da najdete znak).

Prijava profila organizacije

OPAZILI STE, DA FACEBOOK PROFIL DOLOČENE ORGANIZACIJE SISTEMATIČNO ŠIRI SOVRAŽNI GOVOR ...

1. Kliknite ikono **info** ⓘ zgoraj na naslovni sliki, poleg imena skupine na profilu organizacije.
2. Kliknite **Prijavi skupino** (Report group) na dnu strani, ki se odpre.
3. Izberite **Sovražni govor** in pritisnite **Pošlji**.

1. Kliknite ikono **več** ⋮ pod naslovno sliko na profilu organizacije.
2. Kliknite **Prijavi skupino** (Report group).
3. Izberite **Sovražni govor** in nato **Pošlji**.

Če vam ne uspe

Če z odzivom Facebooka niste zadovoljni in menite, da objava neupravičeno ni bila odstranjena, na to opozorite **Spletno oko**: <https://www.spletno-oko.si/druzbenomrezja>

PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA TWITTERJU

Pravila

Twitter **prepoveduje spodbujanje nasilja proti drugim ljudem, neposredno napadanje drugih ali grožnje** na podlagi rase, narodnosti, spolne usmerjenosti, spola, spolne identitete, verske pripadnosti, starosti, invalidnosti ali bolezni. Profili uporabnic in uporabnikov, ki v svojih profilih navajajo **članstvo v skupinah**, ki za doseganje svojih ciljev uporabljajo nasilje ali pozivajo k njemu, so odstranjeni. Prepovedana je tudi **uporaba sovražnega slikovnega materiala ali simbolov** v profilni sliki ali v naslovni vrstici.

Twitterjeva pravila:

<https://help.twitter.com/en/rules-and-policies/twitter-rules>

<https://help.twitter.com/en/rules-and-policies/media-policy>

Twitterjeva navodila za prijavo spornih vsebin:

<https://help.twitter.com/en/safety-and-security/report-abusive-behavior>

Nasveti

Na Twitterju se možnosti za prijavo sovražnega govora pogosto spreminjajo, vendar se ne razlikujejo, če do spleta dostopamo preko računalnika ali mobilnega telefona. Možnost za prijavo sovražne objave se običajno skriva pod ikonami ali .

Prijava preko osrednjega obrazca

NA TWITTERJU STE OPAZILI SOVRAŽNI GOVOR ...

1. Odprite **obrazec za prijavo zlorab in nadlegovanja**: <https://help.twitter.com/forms/abusiveuser>.
2. Izberite **Directs hate against a protected category** (e.g., race, religion, gender, orientation, disability) (Spodbuja sovraštvo proti zaščiteni skupini (npr. rasa, spol, spolna usmerjenost, invalidnost)).
3. Izberite **proti komu** je usmerjeno sovraštvo.
4. Vnesite URL.
5. Utemeljite prijavo.
6. Vnesite svoje **podatke**.
7. Oddajte prijavo.

Prijava tvita

NALETELI STE NA TVIT, KI VSEBUJE SOVRAŽNI GOVOR ...

1. Kliknite na ikono na vrhu tvita.
2. Izberite **Report Tweet** (Prijavi tvit).
3. Izberite **It's abusive or harmful** (Je žaljiv ali škodljiv).
4. Izberite **It directs hate against a protected category** (Usmerja sovrašтво proti zaščiteni skupini).
5. Glede na vsebino tvita izberite, npr. **A group of people** (Skupina ljudi).
6. Če želite izberite še dodatne sporne tvite iz tega računa, nato **Next** (Naprej) ali **Add** (Dodaj) in kliknite **Done** (Končano).

Prijava individualnega sporočila ali pogovora

PREJELI STE INDIVIDUALNO SPOROČILO, KI VSEBUJE SOVRAŽNI GOVOR ...

1. Pojdite na pogovor in najдите sporočilo, ki bi ga želeli prijaviti.
2. Približajte se sporočilu in kliknite na ikono **Report** , ko se prikaže.
3. Izberite **Report @username** (Prijavi @uporabniškoime).
4. Izberite **It's abusive or harmful** (Je žaljiv ali škodljiv) in **smiselno sledite nadaljnjim navodilom**.
5. **Oddajte** prijavo.

Prijava profila

NA TWITTERJU STE OPAZILI PROFIL, KI SISTEMATIČNO ŠIRI SOVRAŽNI GOVOR ...

1. Pojdite na profil računa in kliknite na ikono **orodja** .
2. Izberite **Report** (Prijavi).
3. Izberite **Their Tweets are abusive or hateful** (Njihovi tviti so žaljivi ali škodljivi).
4. Izberite **Directing hate against a protected category** (Usmerja sovrašstvo proti določeni skupini ljudi).
5. Izberite **A group of people** (Skupina ljudi).
6. Če želite izberite še dodatne sporne tvite iz tega računa, nato **Next** (Naprej) in kliknite **Done** (Končano).

Someone on Twitter is engaging in abusive or harassing behavior

What are you reporting?

- Harassment
- Specific violent threats involving physical safety or well-being
- Exposed private information or photo
- Someone on Twitter is posting spam
- Directs hate against a protected category (e.g., race, religion, gender, orientation, disability)

These actions are...

- Directed at me (e.g. @mention, name, nickname or pseudonym)
- Directed at someone I legally represent (e.g. a client or my child)
- Directed at others (e.g. a friend or group)

Po izkušnjah je najbolj učinkovita prijava preko osrednjega obrazca. Twitter uporabnic in uporabnikov pogosto ne obvešča o tem, kako je bila rešena njihova prijava, ampak da to ne pomeni, da prijava ni obravnavana.

Če vam ne uspe

Če z odzivom Twitterja niste zadovoljni in menite, da objava neupravičeno ni bila odstranjena, na to opozorite **Spletno oko**: <https://www.spletno-oko.si/druzbeno-omrezja>

PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NA YOUTUBU

Pravila

YouTube ne dovoljuje objav, ki **napadajo druge** na podlagi etnične pripadnosti, religije, invalidnosti, spola, starosti, veteranskega statusa in spolne orientacije/identitete. Zagovarjajo politiko ničelne tolerance do **vsiljivega obnašanja, zalezovanja, groženj, nadlegovanja, vdiranja v zasebnost ali razkrivanja osebnih podatkov** drugih uporabnic in uporabnikov. Objave in kanali, ki to pravilo kršijo, so lahko odstranjeni iz YouTubea.

YouTube politika do sovražnega govora:

<https://support.google.com/youtube/answer/2801939?hl=en>

Nasveti

Na Youtubeu se možnosti za prijavo sovražnega govora pogosto spreminjajo ter razlikujejo glede na vrsto komunikacije (sporočilo, profil, komentar), napravo, s katero dostopamo do omrežja, operacijski sistem in številne druge dejavnike. Možnost za prijavo sovražne objave se običajno skriva pod ikono oz. več možnosti.

Prijava videa

NA YOUTUBU STE NALETALI NA VIDEO, KI VSEBUJE SOVRAŽNI GOVOR...

1. Poiščite in kliknite na ikono **več** ob videu.
2. Kliknite **prijavi**.
3. Izberite možnost **Sovražna ali žaljiva vsebina** (Hateful or abusive content) in smiselno sledite nadaljnjim navodilom.
4. Kliknite **Prijavi**.

1. Klnite na ikono več pod videom desno spodaj.
2. Klnite **Prijava**.
3. Izberite **Sovražna ali žaljiva vsebina**.
4. Kliknite na možnost **Izberite eno** in nato izberite možnost **Spodbuja sovraštvo in nasilje**.
5. Navedite dodatne podrobnosti (zakaj je video problematičen).
6. Kliknite **Prijavi**.

Prijava komentarja

NA YOUTUBU STE POD VIDEOM PREBRALI KOMENTAR, KI VSEBUJE SOVRAŽNI GOVOR...

Če do YouTubea dostopate preko mobilnega telefona, se morate v določenih najprej s **prstom dotakniti komentarja**, da se **odpre okvirček z možnostmi**.

1. Kliknite na ikono več na desni strani komentarja
2. Izberite **Prijavi neželjeno vsebino ali zlorabo**.
3. Izberite **Sovražni govor ali nasilje** (Hate speech or graphic violence).
4. **Oddajte** prijavo.

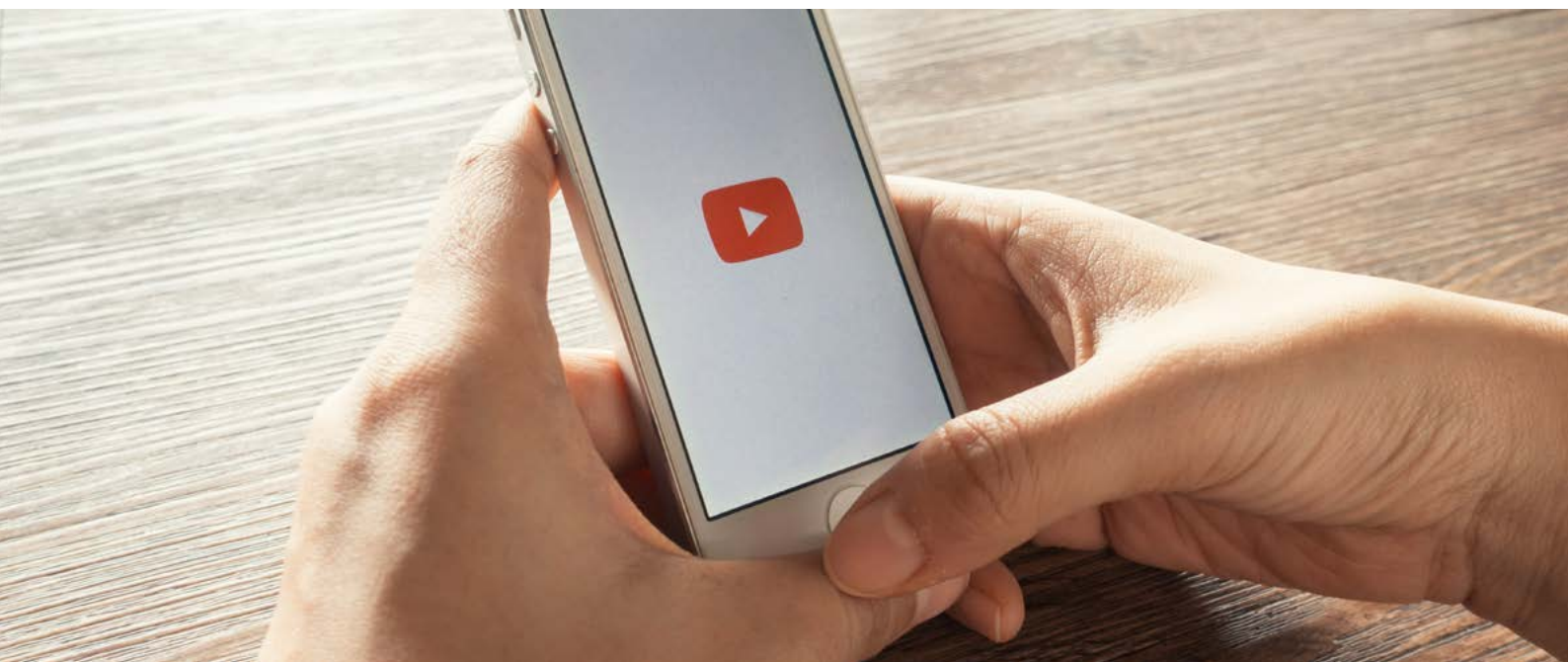
1. Kliknite na ikono več desno ob komentarju.
2. Kliknite **Prijavi neželjeno vsebino ali zlorabo**.
3. Izberite **Sovražni govor ali nazorni prikazi nasilnih dejanj**.
4. **Oddajte** prijavo.

YouTube uporabnic in uporabnikov pogosto ne obvešča o tem, kako je bila rešena njihova prijava, ampak da to ne pomeni, da prijava ni obravnavana.

Če vam ne uspe

Če z odzivom Youtubea niste zadovoljni in menite, da objava neupravičeno ni bila odstranjena, na to opozorite **Spletno oko**: <https://www.spletno-oko.si/druzbeno-omrezja>

PRIJAVA NEZAKONITEGA SOVRAŽNEGA GOVORA NA INTERNETU

Kdaj je sovražni govor kaznivo dejanje?

Vrhovno državno tožilstvo v Sloveniji pristopa h kazenskemu pregonu sovražnega govora redko in le v primerih, ko obstaja velika verjetnost, da bo prišlo tudi do fizičnega napada.

Upoštevajoč zakonodajo in kazensko prakso, je sovražni govor nezakonit, ko:

- je vsebina **javno dostopna**,
- gre za **spodbujanje sovraštva ali nasilja** zoper določene **deprivilegirane družbene skupine**,
- gre za **konkretno izvršitveno grožnjo, zmerjanje ali žalitev** ter
- obstaja **konkretna nevarnost**, da bi zapisano lahko dejansko spodbudilo **fizično nasilje ali reakcijo širših množic**.

Kazenski zakonik Republike Slovenije (297. člen):

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/109161>.

Smernice Vrhovnega državnega tožilstva:

https://spletno-okno.si/sites/default/files/sovrazni_govor_pravno_stalisce_-_vrhovno_tozilstvo_0.doc.

Prijava Spletnemu očesu

Spletno oko je središčna točka za prijavljanje sovražnega govora na internetu v Sloveniji. Deluje v okviru Centra za varnejši internet, ki ga koordinira Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede.

Spletnemu očesu lahko domnevno nezakonit sovražni govor **prijavite anonimno**. Objavo bomo pregledali in v primeru, da bo zadostovala merilom za kazenski pregon, obvestili policijo.

Spletni obrazec za prijavo sovražnega govora:

<https://www.spletno-okno.si/>.

Prijava organom kazenskega pregona

Ovadbna se poda policiji, državnemu tožilcu ali sodišču. Lahko jo podate kadarkoli na katerikoli policijski postaji ali oddelku policije, v pisni ali elektronski obliki ter na telefonsko številko 113. **Pomembno je, da shranite dokaz (npr. posnetek zaslona)**, posredujete vse podatke o objavi in primer podrobno opišete.

Elektronska vloga za naznanilo kaznivega dejanja policiji:

<https://e-uprava.gov.si/podrocja/vloge/vloga.html?id=377>

Elektronska vloga za anonimno naznanilo sovražnega govora:

<https://e-uprava.gov.si/podrocja/vloge/vloga.html?id=2382>

PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA NOVINARSKIM ČASTNIM RAZSODIŠČEM

Če ste na sovražni govor naleteli v medijih, boste lahko najhitreje dosegli odstranitev, popravek ali opravičilo, če se boste neposredno **obrnili na avtorico oz. avtorja prispevka in odgovorno urednico oz. urednika medija**, kjer je bil prispevek objavljen. Če z odzivom niste zadovoljni, lahko vložite pritožbo na **novinarsko častno razsodišče**, ki razsoja, ali je bil v prispevku kršen kodeks novinarske etike. V pritožbi jasno navedite katere člene Kodeksa novinarjev je kršil prispevek in zakaj. V Sloveniji delujeta dve novinarski združenji, vsaka s svojim častnim razsodiščem. Obrniti se morate na združenje, v katerega sta včlanjena avtor oz. avtorica prispevka.

Društvo novinarjev Slovenije - Kodeks

16. člen

Odgovorni urednik odgovarja za vsebino komentarjev in drugega avdio-vizualnega materiala bralcev, poslušalcev ali gledalcev. Odgovorni urednik oblikuje pravila za izbiro in vključitev komentarjev. Komentar, ki ni v skladu z objavljenimi pravili, mora biti v najkrajšem času umaknjen.

20. člen

Novinar se mora izogibati narodnostnim, rasnim, spolnim, starostnim, verskim, geografskim in drugim stereotipom ter podrobnostim, ki so povezane s spolnimi nagnjenji, invalidnostjo, fizičnim videzom, socialnim položajem ali drugimi osebnimi okoliščinami posameznikov in skupin.

21. člen

Spodbujanje k nasilju, širjenje sovraštva in nestrpnosti ter druge oblike sovražnega govora so nedopustni. Novinar jih ne sme dopustiti, če pa to ni mogoče, se mora nanje nemudoma odzvati oziroma jih obsoditi.

Spletni obrazec za prijavo na častno razsodišče Društva novinarjev Slovenije:

<http://razsodisce.org/delo-ncr/vlozite-pritozbo/>.

Združenje novinarjev in publicistov - Kodeks

9. člen

Pri poročanju naj se po nepotrebem ne poudarja rase, religije, nacionalnosti, barve kože, izvorne države, spola, spolne usmerjenosti, bolezni, starosti ali invalidnosti posameznikov ali skupin. Ko pa to prispeva k celovitejši informaciji ali komentarju, ki je v javnem interesu, lahko mediji poročajo in izražajo mnenja tudi o tem.

Naslov za prijavo častnemu razsodišču Združenja novinarjev in publicistov:

Združenje novinarjev in publicistov, K Roku 155, 8000 Novo mesto, za Častno razsodišče ZNP.

MODERIRANJE IN UREDNIKOVANJE SPLETNIH MEST

Zakaj moderirati?

Če upravljate s spletnim mestom (FB profilom ali skupino, spletnimi komentarji, forumom ipd.), je predvsem od vas odvisno, ali bo debata namenjena **demokratični in konstruktivni izmenjavi mnenj**, ali pa bodo prevladala mnenja najbolj agresivnih in organiziranih uporabnic in uporabnikov. Raziskave kažejo, da je za večino sovražnih objav odgovorna majhna skupina ljudi, ki skuša s sistematičnim širjenjem sovražnega govora ustvariti vtis večine in »ugrabiti« debato, da bi tako vplivala na politične odločitve. S tem ko se na sovražni govor in druge oblike neprimerne izražanja ne odzovete, podpirate njihovo širjenje in vplivate na položaj njegovih žrtev, nenazadnje pa tudi na lasten ugled. **Ne dovolite, da bi tisti, ki širijo sovraštvo, zasedli debato in izrinili druge uporabnice in uporabnike.**

Nasveti za moderiranje

1. Sprejmite, javno objavite in upoštevajte **pravila** delovanja portala ali foruma.
2. Zavežite se, da **ne boste tolerirali sovražnega govora** in drugih neprimernih načinov komunikacije in to načelo dosledno uveljavljajte.
3. Ponudite **pomoč** uporabnicam in uporabnikom, če jo potrebujejo, na primer tako, da jim pojasnite pravila.
4. Spodbujajte uporabnice in uporabnike, da vam, ponudniku spletnih storitev ali Spletnemu očesu **prijavijo** neprimerne komentarje in sovražni govor.
5. Skrbite za to, da se uporabnice in uporabniki **ne oddaljujejo od teme** in jih po potrebi opozorite na to.
6. Omejajte »**trolanje**« in razmislite o možnosti omejevanja števila komentarjev, ki jih na dan lahko odda posamezna uporabnica oz. uporabnik.
7. Uveljavljajte **sankcije** (opozorila, brisanje, blokiranje) in bodite pri tem postopni in dosledni; ne brišite komentarjev zgolj zato, ker vam neko mnenje ni všeč.
8. Izogibajte se **dolgim debatam** z uporabnicami in uporabniki in imejte za primere pritožb pripravljene odgovore na pogosta vprašanja (FAQ).
9. Spoštujte **zasebnost** in zaupnost podatkov.
10. Objave, ki so **protizakonite**, posredujte policiji ali Spletnemu očesu.
11. **Nagrajujte in izpostavljajte** komentarje, ki so strpni in konstruktivni.

Priročnik Modri moderator moderira:

<https://www.spletno-okno.si/sovrazni-govor/za-urednike-spletnih-mest>

Kodeks za regulacijo sovražnega govora na spletnih portalih

Podpisnik Kodeksa lahko postane vsak portal, ki uporabnicam in uporabnikom omogoča prosto objavljanje vsebin.

Portali se zavezujejo k upoštevanju naslednjih smernic:

- registracija uporabnikov (pri čemer način registracije ni določen);
- blokiranje uporabniškega računa večkratnim kršiteljem (pri čemer število kršitev ni določeno);
- moderiranje komentarjev v primeru kaznivega dejanja po 297. členu KZ-1, za nestrpen govor brez naklepa zoper različne družbene skupine, za žalitve, ogrožanje varnosti ter druge neprimerne komentarje;
- omogočanje prijave sovražnega govora moderatorju in prijavnici Spletno oko;
- opozorilo o kazenski odgovornosti uporabnika v obrazcu za vnos komentarja.

Kodeks za regulacijo sovražnega govora na spletnih portalih:

<https://www.spletno-oko.si/sovrazni-govor/za-urednike-spletnih-mest>

Kontakt:

info@spletno-oko.si.

Z ARGUMENTI PROTI SOVRAŽNEMU GOVORU

Zakaj diskutirati?

Čeprav se pogosto zdi in včasih tudi je vsebinsko odzivanje na sovražni govor nesmiselno, so nujni tudi odzivi onkraj preprostega odstranjevanja sovražnih objav iz spletnih platform, saj le-to ne odpravlja stereotipov, predsodkov in sovražnih stališč v družbi.

Nasveti

1. Sovražni govor je potrebno **imenovati in izpostaviti**, saj se brez odziva ustvarja vtis, da so takšne objave normalne.
2. Postavljajte **vprašanja**. Uporabnice in uporabniki objave pogosto poberejo od drugod in jim ne namenijo globljega premisleka.
3. Podajajte in zahtevajte **dejstva**. Sovražni govor temelji na generalizacijah in skuša sprožiti emocionalne odzive ljudi.
4. Razen odzivanja na posamezne primere sovražnega govora je potrebno širiti **kontranaracije**, ki izhajajo iz spoštovanja človekovih pravic in na duhovit način spodbijajo sovražne argumente.
5. Z nekaterimi uporabnicami in uporabniki **ni smiselno diskutirati**, ker je njihov namen izključno podžigati debato in sprožati burne odzive, ne glede na temo.
6. Ne glede na to, ali upravljate z osebnim profilom ali profilom organizacije, imate vedno na voljo možnost, da posamezne uporabnice in uporabnike **blokirate**. Če upravljate s profilom ali skupino, lahko skrijete objavo, tako da ni vidna drugim uporabnicam in uporabnikom.
7. Povežite se z ljudmi in **inicativami**, ki se zavzemajo za spoštovanje človekovih pravic.
8. Poskrbite za to, da bo vaša **identiteta zaščitena**. Delovanje proti sovražnemu govoru lahko sproži burne odzive pri nekaterih ljudeh. Posebej previdni bodite v primeru skrajnih skupin. V primeru neposrednih groženj, te prijavite policiji.
9. Ne zapletajte se v brezkončne debate in očistite glavo sovražnega govora s kakšno prijetno **prostočasno aktivnostjo** in druženjem s prijatelji in prijateljicami.

Pomoč pri kontranaraciji (ANG):

WE CAN! Taking Action against Hate Speech through Counter and Alternative Narratives:

<http://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign/we-can-alternatives>

BOOKMARKS - A manual for combating hate speech online through human rights education

<https://www.nohatespeechmovement.org/bookmarks?bookmarks>

COMPASS, the manual on human rights education with young people!

<https://www.coe.int/en/web/compass>

Center za varnejši internet

Projekt Center za varnejši internet izvajajo Univerza v Ljubljani Fakulteta za družbene vede, Zavod Arnes, Zveza prijateljev mladine Slovenije in Zavod MISSS (Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije), financirata pa ga Agencija INEA pri Evropski komisiji (prek Instrumenta za povezovanje Evrope) in Ministrstvo za javno upravo.

0 prijavni točki Spletno oko

Spletno oko je ena izmed treh komponent Centra za varnejši internet. Poslanstvo prijavne točke Spletno oko je v sodelovanju s policijo, mednarodno organizacijo INHOPE, ponudniki internetnih storitev, spletnimi portali in drugimi zainteresiranimi vladnimi ter nevladnimi organizacijami prispevati k zmanjšanju obsega gradiv s spolnimi zlorabami otrok in sovražnega govora na internetu.

Priročnik za prijavljanje sovražnega govora na družbenih omrežjih

Druga izdaja

Avtorja: Iztok Šori in Andrej Motl, Center za varnejši internet, prijavna točka Spletno oko
Oblikovanje: Studio MIAO, OVER d.o.o.

Elektronska publikacija:

<https://www.spletno-okno.si/sovrazni-govor-na-druzbenih-omrezjih/prirocnik-za-prijavljanje-sovraznega-govora-na-druzbenih-omrezjih>

Publikacija je brezplačna.

Fakulteta za družbene vede, Center za varnejši internet, Spletno oko,
Kardeljeva ploščad 5, 1000 Ljubljana
November 2018

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID=297365504
ISBN 978-961-235-859-4 (pdf)

S sofinanciranjem Evropske unije
Instrument za povezovanje Evrope

Projekt financira Agencija INEA pri Evropski komisiji (prek Instrumenta za povezovanje Evrope).

Za to publikacijo je odgovoren izključno avtor. Evropska unija ne odgovarja za kakršnokoli morebitno uporabo v njej navedenih informacij. Informacije, ki so navedene v tej publikaciji, so namenjene zgolj splošnemu informiranju in ne služijo kot pravni nasveti.

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije

arnes

misss
Informacije • Inovacije • Podpora • Sodelovanje
Mladinsko informacijsko svetovalno središče Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

S sofinanciranjem Evropske unije
Instrument za povezovanje Evrope